

การบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับ
ชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
School Administration and Management in the Construction of Public Relationship
between Adjacent Communities and Multinational Schools under the Supervision
of the Primary Educational Service Area Office of Samut Sakhon Province

อริญา พึ่งป่า¹
สุนันทา แก้วสุข²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษากระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหลายสัญชาติของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2. เปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหลายสัญชาติของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพหน้าที่ของผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูรวม 137 คน และบุคลากรนอกโรงเรียนคือ ผู้ปกครองหรือบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้องรวม 288 คน วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมโดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น .95 ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า 1. ระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหลายสัญชาติของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การติดต่อสื่อสาร การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ 2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหลายสัญชาติของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมพบว่า บุคลากรภายในโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรนอกโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรนอกโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์สูงกว่าบุคลากรในโรงเรียนและจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นโอกาสที่บุคลากร

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ภายนอกโรงเรียนได้ซักถามและทราบถึงปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน 2. การติดต่อสื่อสารบุคลากรภายนอกโรงเรียนได้ใช้การสื่อสารทางวาจาและใช้ภาษาประจำชาติของตนเอง จึงต้องมีผู้แปลจึงจะเข้าใจความหมายและ 3. การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เนื่องจากบุคลากรภายนอกได้มีโอกาสมาเป็นวิทยากรพิเศษในบางครั้ง เช่น การสอนภาษามอญ ตามลำดับ

คำสำคัญ การบริหารจัดการสถานศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ โรงเรียนหลายสัญชาติ

Abstract

The objectives of this research were to: 1. study the level of building the relationship between adjacent multinational communities and the schools under the supervision of the Primary Educational Service Area Office of Samut Sakhon Province and 2. compare the level of building the relationship between adjacent multinational communities and the schools under the supervision of the Primary Educational Service Area Office of Samut Sakhon Province according to the opinions of the two sample groups. The data were according to the informants' status and duties. Samples Comprised 137 school administrators and teachers and 288 parents and relevant community persons. Mixed research methods were used; both quantitative and qualitative data were collected. For quantitative data's tools, the questionnaires with rating scales were employed. The questionnaire reliability was .95. For qualitative data's tools, the interview forms were used. Statistical analyses used were percentages, mean, standard deviation, and t-test. Inductive method was used for qualitative data.

The findings from quantitative analysis were as followed: 1. the overall level of school administration focusing on building the relationships between the schools and adjacent multinational communities under the Primary Educational Service Area Office of Samut Sakhon Province was at average. Data means arranged from high to low were activities for building the relationship between schools and communities, communication, opportunity for communities to engage in student learning respectively; 2. comparing the administration in term of building relationship between the schools and adjacent multinationalities communities under the Primary Educational Service Area Office of Samut Sakhon Province overall findings indicated opinions between personnel inside the schools and people outside the schools were different statistically at .05 level of significance. Personnel outside the schools had higher opinions on building relationship than personnel inside the schools. From analyzing the qualitative data, the averages items from high to low

were as followed: 1. activities for building relationship between schools and communities, providing opportunities for personnel outside the schools to ask and learn about problems and behaviors of students, 2. personnel outside the schools used his/her native language, thus, translators were needed, and 3. providing opportunity for communities to participate in learning management since personnel had some opportunities to become guest lecturers sometimes such as teaching the Mon language.

Keyword school administration and management, building relationship, multinational schools

บทนำ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย แต่จังหวัดสมุทรสาครมีประชากรที่ค่อนข้างน้อย จึงทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่จะป้อนเข้าสู่โรงงานต่าง ๆ ดังนั้นจึงทำให้ต้องอาศัยแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ชาวกัมพูชา ชาวเมียนมา ชาวลาว หรือที่เรียกว่า “แรงงานต่างด้าว” ที่มีความประสงค์มาทำงานในจังหวัดสมุทรสาคร แรงงานต่างด้าวเหล่านี้บางคนนำครอบครัวติดตามมาด้วยจนกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่และมีเด็กที่อยู่ในวัยเรียนจำนวนมาก ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของเด็กเหล่านี้ ตามสิทธิที่แรงงานข้ามชาติและครอบครัวมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมในด้านการศึกษา และนอกจากนี้ยังมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือให้เรียนภาษาของประเทศที่ตนทำงานอยู่หากจำเป็น ควรอนุญาตให้บุตรของแรงงานข้ามชาติได้เรียนในโรงเรียน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับวัฒนธรรมของประเทศโดยเท่าเทียมกับพลเมืองของประเทศที่แรงงานต่างด้าวทำอยู่นั้น ซึ่งในปีการศึกษา 2558 มีจำนวนนักเรียนต่างด้าวและนักเรียนไร้สัญชาติจำนวนทั้งสิ้น 1,525 คน กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เมื่อมีบุตรของแรงงานต่างด้าวเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา สถานศึกษาทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนโดยครู และมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารจัดการสถานศึกษา ปัจจุบันได้ยึดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2)พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่แบ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านบริหารทั่วไป และมุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรในชุมชนเพราะนักเรียนส่วนมากเป็นบุตรหลานของคนในชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งให้ความรู้และอบรมสั่งสอน ซึ่งเป็นการสร้างคนให้แก่ชุมชน จึงทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีเด็กหลายสัญชาติเข้าเรียนในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เช่น การติดต่อสื่อสาร

การส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแนวทางในการที่โรงเรียนจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ที่มีผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นแรงงานต่างด้าวและคนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อให้ครู ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นการป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่จะเป็นปัญหาต่อโรงเรียน รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนตามความต้องการของชุมชน การใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากสาเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อให้โรงเรียนที่เปิดสอนเด็กต่างสัญชาติ ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพหน้าที่ของผู้ให้ข้อมูล

สมมติฐาน

ผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพหน้าที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 207 คน และบุคลากรนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองหรือบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนจำนวน 1,160 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครুরวม 137 คน ผู้ปกครองหรือบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนรวม 288 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

425 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แบบไม่เป็นสัดส่วน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นบุคลากรในโรงเรียน 5 คน และบุคลากรนอกโรงเรียน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และแบบสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรนอกโรงเรียน ดังนี้

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบุคลากร เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ สถานภาพผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองหรือบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตอนที่ 2 การบริหารการจัดการศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชน แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชนจำนวน 40 ข้อเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rafting Scale)

ตอนที่ 3 ประเด็นคำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มบุคลากรในโรงเรียน และกลุ่มบุคลากรนอกโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ครอบคลุมเรื่องการบริหารจัดการศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องครอบคลุมวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบด้านเนื้อหา และการประเมินผลจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence, IOC) ของข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงเป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและได้ตามเกณฑ์แล้วไปทดลอง (Try out) กับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองหรือบุคลากรในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากโรงเรียนหลายสัญชาติในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.97 โดยแบบสอบถามเก็บรวบรวมได้ 425 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุป

จากผลการวิจัย 1. ระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามสถานภาพหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบรายละเอียดดังนี้ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม ด้านการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพหน้าที่ผู้ให้ข้อมูลในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน และมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในด้านการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรนอกโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมมีลักษณะดังนี้

ด้านการติดต่อสื่อสาร

บุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรนอกโรงเรียนใช้การสื่อสารทางวาจาเป็นส่วนมากโดยผ่านล่ามในการสื่อสาร

ด้านการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม

โรงเรียนมีการส่งเสริมวัฒนธรรมของแต่ละสัญชาติ โดยให้นักเรียนแต่งกายในชุดประจำชาติทุกวันศุกร์ และมีการสอนทำขนมจากชุมชนซึ่งเป็นขนมท้องถิ่นของตนเองให้กับนักเรียนได้นำไปเผยแพร่ให้กับเพื่อน ๆ แต่ไม่มีการส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น

ด้านการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนมีการส่งเสริมจัดให้มีบุคลากรต่างสัญชาติเข้ามาเป็นวิทยากรพิเศษให้กับนักเรียนในโรงเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนและผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การแข่งขันกีฬาของโรงเรียน

ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน

โรงเรียนได้ส่งเสริมนักเรียนในเรื่องของการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของ ซึ่งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้

รายการอื่น ๆ

1. มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกรักประเทศไทย โดยการจัดกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น กิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้า กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ และการสอดแทรกของครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ
2. มีการส่งเสริมในเรื่องของการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปใช้ในกิจวัตรประจำวันของตนที่บ้านได้
3. มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชน โดยการสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่เป็นคนไทย เนื่องจากมีอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองสัญชาติอื่น ๆ

อภิปรายผล

ระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การติดต่อสื่อสาร การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อยู่ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมพบว่า บุคลากรภายในโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 บุคลากรนอกโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการสร้างสัมพันธ์ที่สูงกว่าบุคลากรในโรงเรียนและจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นโอกาสที่บุคลากรภายนอกโรงเรียนได้ซักถามและทราบถึงปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน ดังที่ พนิจดา วีระชาติ (2542: 51-71) ได้สรุปเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนไว้ดังนี้ 1) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะความสัมพันธ์จะเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้มาร่วมมือปฏิบัติการต่าง ๆ มีที่อยู่ให้บรรลุจุดมุ่งหมายอันเดียวกันตามที่กำหนด 2) เพื่อผูกมิตรสัมพันธ์กับชาวบ้าน และรักษาบรรยากาศอันดีระหว่างชาวบ้านกับโรงเรียน

การติดต่อสื่อสารบุคลากรภายนอกโรงเรียนได้ใช้การสื่อสารทางวาจาและใช้ภาษาประจำชาติของตนเอง จึงต้องมีผู้แปลจึงจะเข้าใจความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร อวระกุล (2525: 12) ได้กล่าวไว้ว่าการติดต่อสื่อสารจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสำคัญ 7 ประการ คือ เชื่อถือได้ คำอธิบายที่ดี เนื้อหาที่ดี ความชัดเจน มีความต่อเนื่อง ช่องทางที่ดี ความสามารถของผู้รับ อีกทั้งการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้นั้นทำได้เป็นบางส่วนเท่านั้น เพราะผู้ปกครองของนักเรียนหลายสัญชาติส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างและมีความรู้ด้านการจัดการเรียนยังไม่มาก จึงทำให้ไม่มีเวลามากนักที่จะเข้ามาช่วยจัดการเรียนรู้

การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้นี้เนื่องจากบุคลากรภายนอกได้มีโอกาสมาเป็นวิทยากรพิเศษในบางครั้ง เช่น การสอนภาษามอญ ดังที่ ไพรัช อรรถกานนท์ (2545: 36) กล่าวถึงการเปิด

โอกาสให้มีส่วนร่วมกิจกรรมทางสถานศึกษาเป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำชุมชนสู่สถานศึกษาอาจดำเนินการเชิญบุคคล ผู้ปกครอง มาเป็นวิทยากรบรรยาย อภิปรายในสถานศึกษาตามความสามารถพิเศษเช่น แพทย์ หน่วยงาน ช่าง นักวิชาการเกษตร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแบบ ยั่งยืน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้สู่อาชีพให้แก่ชุมชน การเยี่ยมบ้าน นักเรียนในปกครอง เป็นต้น

2. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อชุมชนร่วมกับโรงเรียน

3. ควรใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและ ชุมชน ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น เช่น การตั้งกลุ่มไลน์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการรับรู้ข่าวสารที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ควรให้มีการเรียนการละเล่นพื้นบ้านของในแต่ละสัญชาติ จัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการบริหารบุคคล เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษามากขึ้น

2. ควรทำการวิจัยในเชิงการหารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนหลายสัญชาติกับชุมชน

เอกสารอ้างอิง

พินิจดา วีระชาติ. (2542). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร:

โอเดียนสโตร์.

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551. (2551, 13 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 37 ก: 25.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่3) พ.ศ.2553. (2552, 14 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116: 45.

ไพรัช อรรถกามานนท์. (2545). การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

วิจิตร อาวะกุล. (2525). เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: พิษณุเศศ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2559, จาก [http://www.nesdb.](http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid395)

[go.th/Default.aspx?tabid395](http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid395).

- สำนักงานจัดหางานจังหวัดสมุทรสาคร. (2559). **ชุมชนของแรงงานต่างด้าวในจังหวัดสมุทรสาคร**. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2559, จาก http://samutsakhon.mol.go.th/sites/samutsakhon.mol.go.th/files/cchamnwnchumchnkhntaangdaaw_73chumchn.pdf.
- สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2559). **แผนที่จังหวัดสมุทรสาคร**. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://samutsakhon.mol.go.th/node/69>.
- สุชีลา ศักดิ์เทวิน. (2560). วัฒนธรรมองค์การและความผูกพันกับองค์การของบุคลากรสายสนับสนุนสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. **วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรีรับใช้สังคม**. 3 (2): 169-171.
- เสวีรัตน์ การะเกตุ. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต2. **วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรีรับใช้สังคม**. 2 (2): 50-53.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing**. 5 thed New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. Morgan, D. W. (1970). Determinining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30: 607-610.